

Ecologische quickscan Kinderopvang Sparrenbos, Rosmalen

Colofon

Tekst en afbeeldingen	Peter Twisk
Datum rapport	3 mei 2024
Rapportnummer	2024-23
Status rapport	Concept
Opdrachtgever	Gemeente 's-Hertogenbosch
Adres	Postbus 12345, 5200 GZ 's-Hertogenbosch
Contactpersoon	L. de Koster
Rapport citeren als	Twisk, P.T., 2024. Ecologische quickscan Kinderopvang Sparrenbos, Rosmalen. Rapport 2024-23 Twisk Ecologisch Onderzoek, 's-Hertogenbosch.

Gebruik gegevens	Voor deze rapportage zijn gegevens gebruikt die afkomstig zijn uit de NDFF. Deze informatie mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.
------------------	---

Contactgegevens Twisk Ecologisch Onderzoek

Kamer van Koophandel	17256999
Adres	Pastoor de Kroonstraat 128
Postcode en woonplaats	5211 SR 's-Hertogenbosch
Email	twiskpeter@gmail.com

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Plangebied en ingreep.....	4
3	Wettelijke bescherming	5
3.1	Gebiedsbescherming.....	5
3.2	Soortenbescherming	5
3.3	Invasieve exoten.....	5
4	Uitgevoerd onderzoek.....	6
5	Resultaten.....	7
5.1	Beschermde gebieden.....	7
5.1.1	Natura 2000 gebieden.....	7
5.1.2	Natuurnetwerk Brabant	7
5.1.3	Bescherming van houtopstanden.....	8
5.2	Beschermde soorten	8
5.2.1	Informatie NDFF	8
5.2.2	Vogels	8
5.2.3	Zoogdieren.....	9
5.2.4	Amfibieën	11
5.2.5	Vlinders.....	11
5.2.6	Overige Rode Lijst soorten	12
5.2.7	Overige te verwachten soorten.....	13
5.3	Invasieve exoten.....	13
6	Conclusies en aanbevelingen	14
	Bijlage 1. Foto impressie plangebied.....	15
	Bijlage 2. Lijst vogels met jaarrond beschermd nest.....	18
	Bijlage 2. Vrijgestelde soorten Provincie Noord-Brabant.....	19
	Bijlage 4. Unielijst invasieve exoten	20

1 Inleiding

De Gemeente 's-Hertogenbosch is voornemens de gebouwen van Kinderopvang 't Sparrenbos in Rosmalen te slopen, om plaats te maken voor nieuwbouw. De ingreep kan leiden tot overtredingen van de Omgevingswet. Daarom is door Twisk Ecologisch Onderzoek een ecologische quickscan uitgevoerd. Deze rapportage geeft hiervan de resultaten.

2 Plangebied en ingreep

Het plangebied betreft gebouwen van Kinderopvang 't Sparrenbos in Rosmalen. Het adres hiervan is Eikakkerhoeven 83A, 5242 KM Rosmalen. Zie onderstaande plattegrond, en de foto op de voorzijde van deze rapportage en Bijlage 1 voor een foto-impressie.

Figuur 1. Plangebied Sparrenbos, Rosmalen, aangegeven met een rood kader.

Het betreft een gebouw met één bouwlaag en met enkele kleine zolders. Ook is er een klein bijgebouw (voor het stallen van fietsen denk ik?). Te oordelen aan de bouwstijl en uitvoering is het hoofdgebouw gebouwd in de jaren '80 of begin jaren '90 van de vorige eeuw. Het dak is deels bedekt met sneldekpannen en het overige deel betreft een plat dak. Bij de muren zijn spouwen toegepast. Er zijn alleen open stootvoegen aanwezig direct boven maaiveld. Bij controle met endoscoop bleek dat er isolatiemateriaal in de vorm van glas- of steenwol is toegepast en dat er een restspouw met een breedte van enkele centimeters in de muren aanwezig is. De meeste dakranden steken uit ten opzichte van de muren en bestaan uit een holle constructie. Op een plaats is een gat van ongeveer 20 x 20 cm aanwezig aan de onderzijde van de dakrand. Ook is een deel van de dakranden afgewerkt met, overwegend goed sluitende, metalen profielen. De regenbuizen liggen verdiept in de muren. Delen van de gevels zijn afgewerkt met trespa platen. Rondom het gebouw staan bomen en struiken. Het plangebied grenst aan een pad met een dubbele bomenrij, bestaande uit Amerikaanse eiken.

De ingreep betreft sloop van het huidige gebouw waarna er nieuwbouw zal plaatsvinden. De start van de sloop is voorzien in 2025. Aannemelijk is voorts dat het terrein heringedeeld zal worden.

3 Wettelijke bescherming

Voor wat betreft het plangebied en de ingreep kunnen drie aspecten aangaande beschermde natuur van belang zijn.

3.1 Gebiedsbescherming

De Omgevingswet regelt de bescherming van Natura 2000 gebieden in Nederland. Naast de ruimtelijke bescherming van de als zodanig aangewezen gebieden betreft dit ook externe factoren zoals visuele en geluidsverstoring en verreikende effecten als verdroging en stikstofdepositie. Ook beschermt de Omgevingswet bossen en andere houtopstanden.

Voorts is het Natuurnetwerk Nederland (NNN) planologisch beschermd. In Noord-Brabant wordt dit benoemd als het Natuurnetwerk Brabant of NNB. Ook kunnen er regels gelden ten aanzien van Groenblauwe waarden. De regels hiervoor liggen vast in de Omgevingsverordening Noord-Brabant¹.

3.2 Soortenbescherming

De Omgevingswet regelt voorts de bescherming van soorten. Die bescherming bestaat voornamelijk uit verboden op het doden van dieren en planten, het verstoren van dieren en het vernielen van hun verblijfplaatsen. Ook kent deze wet een zorgplicht voor natuur in het algemeen. Per provincie kunnen soorten zijn vrijgesteld bij ruimtelijke ingrepen. Zie Bijlage 2 voor de soorten die door de Provincie Noord-Brabant zijn vrijgesteld. Mede in het kader van de zorgplicht is het wenselijk zoveel als redelijkerwijs mogelijk bij de ingreep rekening te houden met de soorten die zijn vrijgesteld bij ruimtelijke ingrepen. Voor soorten die op een Rode lijst staan geldt een specifieke zorgplicht.

3.3 Invasieve exoten

Ten aanzien van invasieve exoten geldt de verplichting om alle noodzakelijke stappen te nemen om de onopzettelijke introductie of verspreiding van soorten van de Unielijst (waaronder die door ernstige nalatigheid) te voorkomen. Zie Bijlage 3 voor de Unielijst invasieve exoten.

¹<https://noord-brabant.tercera-ro.nl/MapView/Default.aspx?id=NLIMRO9930OmgevingsverordNBr-va01>

4 Uitgevoerd onderzoek

Om te beoordelen of de ingreep kan leiden tot overtredingen van de Omgevingswet is op de site van de Provincie Noord-Brabant informatie opgezocht over beschermde gebieden (Natura 2000 en Natuurnetwerk Brabant) in de omgeving van het plangebied. Ook is de site van de Gemeente 's-Hertogenbosch geraadpleegd aangaande beschermde bomen.

Als onderdeel van deze quickscan is ook de NDFF geraadpleegd. Daarbij zijn gegevens geselecteerd van waarnemingen uit de afgelopen tien jaar en uit een gebied van 500 m rondom het plangebied, waarbij uitsluitend stedelijk gebied is geselecteerd; gelet op het stedelijke gebied waar het plangebied in ligt is op die manier informatie te verwachten die relevant is voor de ingreep. Ook is binnen dit gebied informatie over Rode Lijst soorten en invasieve exoten geselecteerd.

Het plangebied is bezocht op 3 mei 2024. Dit veldbezoek is uitgevoerd door Peter Twisk. Hij woont sinds 1986 in 's-Hertogenbosch, is actief als waarnemer, onder andere binnen IVN afdeling 's-Hertogenbosch en de Vleermuiswerkgroep Noord-Brabant. Hij is meer dan twintig jaar werkzaam als ecooloog. Bij het veldbezoek is gezocht naar beschermde soorten en Rode Lijst soorten en naar sporen hiervan. Hierbij zijn een sterke zaklamp, een spouwendoscoop gebruikt en een verrekijker gebruikt. Ook is nagegaan welke functies voor beschermde soorten in het plangebied aanwezig zijn of kunnen zijn. Er zijn foto's gemaakt van het plangebied en de directe omgeving ervan. Voorts is gelet op de aanwezigheid van invasieve soorten als Japanse duizendknoop.

Figuur 2. Bij het onderzoek is een spouwendoscoop gebruikt. Daarmee kon worden vastgesteld dat de spouw geïsoleerd is, en dat er een restruimte aanwezig is van enkele centimeters breed.

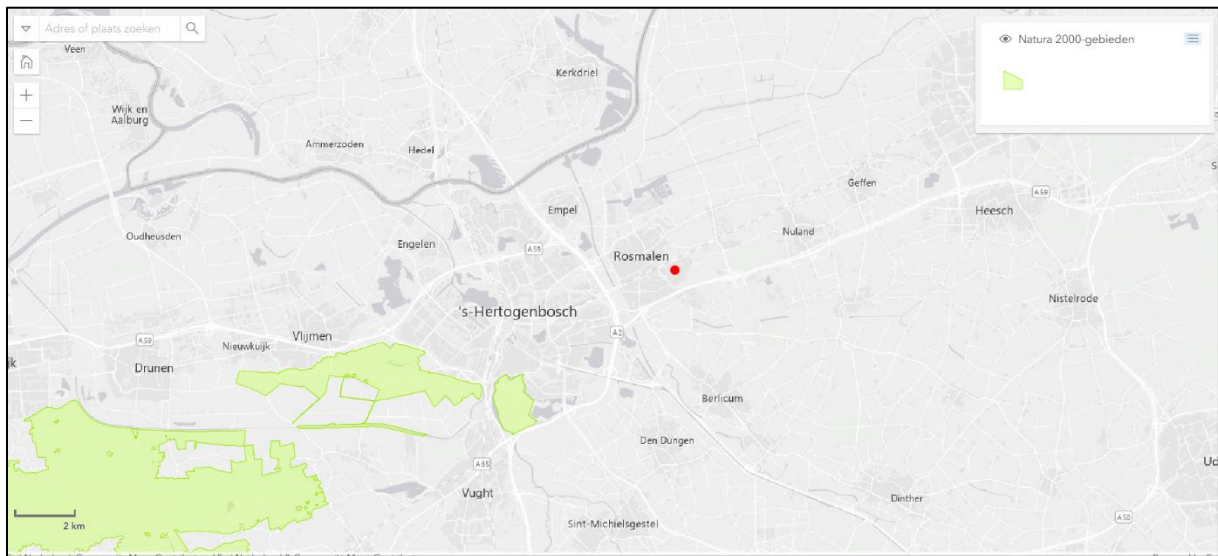
5 Resultaten

Hieronder worden de resultaten van het onderzoek besproken. Daarbij wordt ook benoemd welke negatieve effecten de ingreep kan hebben op beschermde gebieden, soorten en invasieve exoten. Als door een aangepaste wijze deze negatieve effecten te voorkomen zijn wordt dit ook besproken.

5.1 Beschermde gebieden

5.1.1 Natura 2000 gebieden

De ligging ten opzichte van Natura 2000 gebieden staat weergegeven in . Het plangebied ligt op ruim 6 km afstand van het N2000 gebied 'Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek'. Gelet op de afstand ten opzichte van dit gebied zijn directe negatieve invloeden door geluid, trillingen en dergelijke als gevolg van de ingreep uitgesloten. De ingreep leidt niet tot verdroging.

Figuur 3. Ligging van het plangebied (rode stip) ten opzichte van N2000 gebieden (groene vlakken).

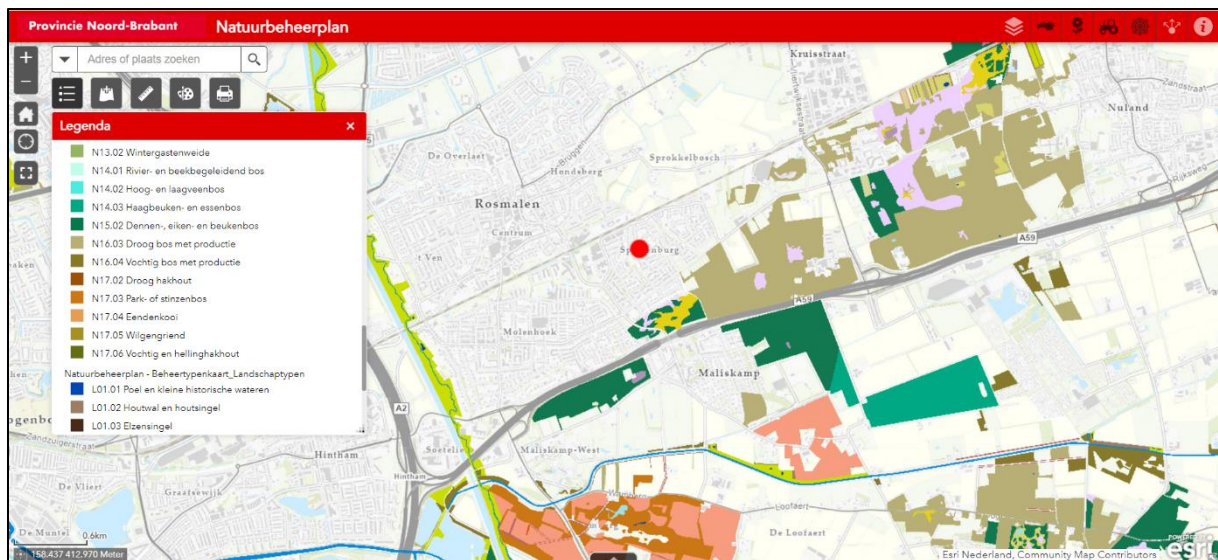
Naar aangenomen mag worden wordt bij de ingreep zwaar materieel zoals vrachtwagen gebruikt voor de afvoer van puin en de aanvoer van bouwmaterialen. Dit kan leiden tot een verhoging van stikstof in de lucht en indirect tot een verhoging van stikstofdepositie op het genoemde N2000 gebied. Om na te gaan of dit het geval is moet een Voortoets stikstof worden uitgevoerd. Als dit het geval is kan het noodzakelijk zijn de ingreep op aangepaste wijze uit te voeren, bijvoorbeeld door het zoveel mogelijk gebruiken van elektrisch aangedreven machines.

Het is nu niet op voorhand uit te sluiten dat de ingreep leidt tot een overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van N2000 gebieden.

5.1.2 Natuurnetwerk Brabant

De ligging van het plangebied ten opzichte van het Natuurnetwerk Brabant (NNB) staat aangegeven in Figuur 4. Het plangebied ligt op 375 m afstand van het NNB. Gelet op deze afstand en de aard van het er tussen liggende gebied zijn van de ingreep geen negatieve effecten op het NNB te verwachten.

Ten aanzien van de bescherming van het Natuurnetwerk Brabant vormt de ingreep geen overtreding.

Figuur 4. Ligging van het plangebied (rode stip) ten opzichte van het Natuurnetwerk Brabant (gekleurde vlakken).

5.1.3 Bescherming van houtopstanden

Voor zover nu bekend worden er bij de ingreep geen bomen gekapt. Afgaande op informatie van de site van de Gemeente 's-Hertogenbosch zijn de bomen in het plangebied niet beschermd. Wel zijn de bomen in de laan die aan de noordzijde van het plangebied loopt beschermd.

Ten aanzien van de bescherming van houtopstanden vormt de ingreep geen overtreding.

5.2 Beschermden soorten

5.2.1 Informatie NDFF

In de uit de NDFF geselecteerde informatie bevinden zich ruim 1600 waarnemingen van beschermde soorten, 249 waarnemingen van Rode Lijst soorten en zes waarnemingen van invasieve exoten. Voor zover relevant voor het plangebied en de ingreep worden deze hieronder besproken. Onder de 1600 waarnemingen van beschermde soorten zijn ruim 1300 waarnemingen van vogels, ruim 200 van zoogdieren, 48 van amfibieën en twee van vlinders. Van soorten waarvan geen waarnemingen in de uit de NDFF geselecteerde gegevens staan wordt op basis van expert judgement bepaald of ze in het plangebied te verwachten zijn en of de ingreep hier effect op kan hebben.

Van de 249 waarnemingen van Rode Lijst soorten zijn vijf waarnemingen van twee soorten vlinders, acht waarnemingen van een soort korstmoss, vier van een plant, 228 van zeven soorten vogels, drie van twee soorten zoogdieren en een van een weekdier.

5.2.2 Vogels

Vogelsoorten die, afgaande op gegevens in de NDFF, zijn waargenomen in de omgeving van het plangebied, zijn: *boerenzwaluw*, *bonte vliegenvanger*, *boomklever*, *boomkruiper*, *bosrietzanger*, *bosuil*, **buizerd**, *ekster*, *fitis*, *gaai*, *gekraagde roodstaart*, *grasmus*, *groene specht*, *groenling*, *grote bonte specht*, *heggenmus*, *holenduif*, *houtduif*, **huismus**, *kauw*, *keep*, *koekoek*, *koolmees*, *kramsvogel*, *matkop*, *merel*, *pimpelmees*, *putter*, *roodborst*, *sijs*, *spotvogel*, *spreuw*, *staartmees*, *tijftjaf*, *torenvalk*, *tuinfluiter*, *Turkse tortel*, *vink*, *winterkoning*, *zanglijster*, *zwarte kraai*, *zwarte roodstaart* en *zwartkop*.

Van de donker weergegeven soorten zijn de nesten jaarrond beschermd, huismus is tevens een Rode Lijst soort. Een nest van buizerd is niet waargenomen tijdens het veldbezoek, deze soort is zeker niet als broedvogel in het plangebied aanwezig. Tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen waargenomen. Het is mogelijk wel geschikt als nestlocatie voor deze soort. Het is nu onzeker of huismus in het plangebied als broedvogel aanwezig is. Het nu uitgevoerde onderzoek geldt als eerste ronde volgens de voorwaarden Kennisdocument Huismus, maar aanvullend moeten nog twee ronden worden uitgevoerd.

Van de cursief weergegeven soorten zijn de nesten jaarrond beschermd indien de nestgelegenheden een beperkende factor vormen. Voor de meeste soorten is dit echter niet het geval: in de omgeving zijn volop vervangende nestplaatsen beschikbaar. Een uitzondering vormt torenvalk, tevens een soort van de Rode Lijst. Tijdens het veldbezoek is echter geen nest van torenvalk waargenomen; deze soort is zeker niet als broedvogel aanwezig in het plangebied.

Rode Lijst soorten staan onderstreept weergegeven. Boerenwaluw broedt in open schuren en onder bruggen. De soort broedt zeker niet in het plangebied en ook zijn er geen essentiële functie voor deze soort in het plangebied aanwezig. Keep en kramsvogel zijn in het grootste deel van Nederland wintergasten. Hierop is van de ingreep geen negatief effect te verwachten. Koekoek is een broedparasiet die afhankelijk is van nestelende andere vogelsoorten. Een essentiële functie voor koekoek is in het plangebied niet te verwachten.

Veel van de overige genoemde soorten zijn als broedvogel te verwachten in de bomen en struiken binnen en in de directe omgeving van het plangebied. Een negatief van de ingreep op deze soorten is te voorkomen mits het verwijderen van beplanting en werkzaamheden nabij beplanting buiten het broedseizoen worden uitgevoerd.

In de uit de NDFF geselecteerde informatie staan geen waarnemingen van gierzwaluw. Dit is in stedelijk gebied een vrij algemeen voorkomende broedvogel waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. De daken van de gebouwen in het plangebied zijn echter niet geschikt als nestplaats voor deze vogel omdat deze moeilijk of niet bereikbaar zijn voor deze vogel.

Het is op basis van de nu beschikbare informatie niet uit te sluiten dat de ingreep leidt tot overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van huismus. Negatieve effecten op overige soorten vogels zijn te voorkomen door werkzaamheden aan en nabij beplanting buiten de broedtijd (half maart – eind juli) worden uitgevoerd. Op die manier zijn overtredingen van de Omgevingswet ten aanzien van deze overige soorten te voorkomen.

5.2.3 Zoogdieren

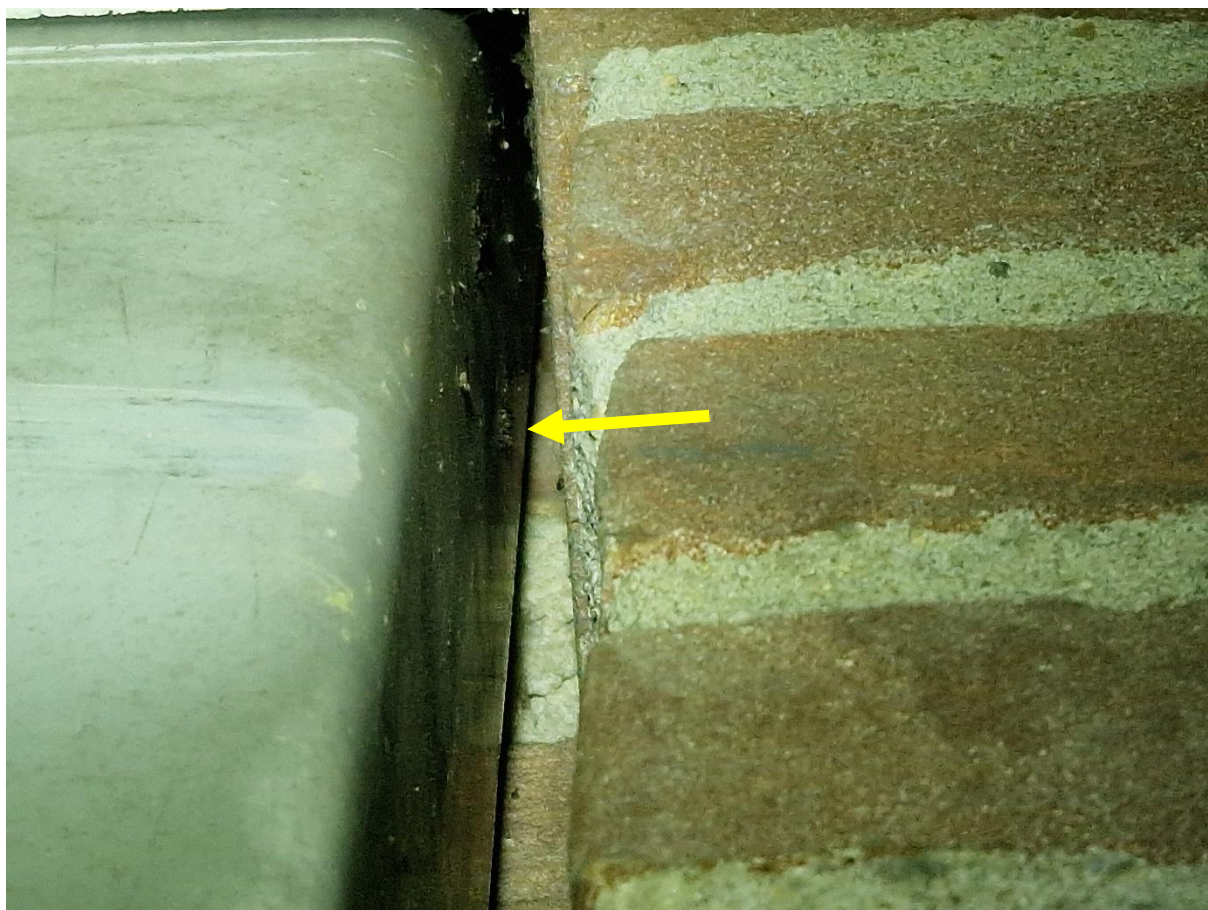
In de uit de NDFF geselecteerde gegevens bevinden zich waarnemingen van de volgende soorten zoogdieren: aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, eekhoorn, egel, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, huisspitsmuis, konijn, laatvliager, ondergrondse woelmuis, rosse vleermuis, rosse woelmuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, veldmuis, wezel, woelrat. Onderstreept staan soorten weergegeven die eveneens op de Rode Lijst staan.

Van genoemde soorten zijn aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, rosse woelmuis, veldmuis en woelrat door de Provincie Noord-Brabant vrijgesteld bij ruimtelijke ingrepen.

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van konijn waargenomen. Deze soort komt zeker niet in het plangebied voor. Ook van eekhoorn zijn geen sporen waargenomen. Incidenteel kan deze soort wel foerageren in het plangebied, maar een negatief effect van de ingreep is op deze soort niet te verwachten. Wezel is een soort die kwetsbaar is voor predatie door huiskatten en die dekking in de vorm van bodem bedekkende vegetatie nodig heeft. Deze soort is zodoende niet in het plangebied te verwachten.

Tussen struiken die in het plangebied aanwezig zijn kunnen nesten van egel aanwezig zijn. Bij het verwijderen van deze struiken kunnen egels worden gedood, hetgeen een overtreding is van de zorgplicht van de Omgevingswet.

Gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en tweekleurige vleermuis zijn gebouw bewonende vleermuissoorten. Tijdens het veldbezoek werden op één plaats uitwerpselen aangetroffen, waarschijnlijk van gewone dwergvleermuis. Zie Figuur 5. Dit wijst op aanwezigheid van een verblijfplaats van deze soort. Het hoofdgebouw biedt mogelijkheden voor de drie overige genoemde vleermuissoorten een verblijfplaats te vinden. Bij de ingreep kunnen verblijfplaatsen van deze vleermuissoorten vernield worden en kunnen exemplaren worden gedood, hetgeen overtredingen zijn van de Omgevingswet.

Figuur 5. Uitwerpselen (aangeduid met gele pijl), waarschijnlijk van gewone dwergvleermuis, naast een regenpijp.

Van steenmarter zijn geen waarnemingen in de uit de NDFF geselecteerde informatie aanwezig, maar het plangebied valt binnen het verspreidingsgebied van de soort en is hier redelijk geschikt

voor zodat aanwezigheid ervan niet is uit te sluiten. Bij het hoofdgebouw is onder een dakrand een opening aanwezig die door deze soort als toegang tot het gebouw gebruikt kan worden. Zie Figuur 6.

Bij de ingreep kunnen exemplaren worden gedood en kan een verblijfplaats vernield worden. De ingreep kan zodoende leiden tot overtredingen van de Omgevingswet aangaande steenmarter.

Figuur 6. Gat onder een dakrand die als toegang gebruikt kan worden door steenmarter.

5.2.4 Amfibieën

In de uit de NDFF geselecteerde informatie zijn waarnemingen aanwezig van bruine kikker, kleine watersalamander, gewone pad, Alpenwatersalamander en groene kikker (soort niet exact bekend). De drie eerst genoemde soorten zijn vrijgesteld door de Provincie Noord-Brabant. In het plangebied is geen water of ander geschikt leefgebied voor amfibieën aanwezig. Een negatief effect van de ingreep op amfibieën is zodoende niet te verwachten, evenmin als een overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van amfibieën.

5.2.5 Vlinders

In de uit de NDFF geselecteerde gegevens is een waarneming van grote vos en een waarneming van teunisbloempijlstaart aanwezig. Grote vos is een vlinder die grotendeels gebonden is aan vochtige, open bossen, bosranden en boomgaarden. Die omstandigheden zijn niet in het plangebied aanwezig. Een negatief effect van de ingreep op grote vos is daarom niet te verwachten.

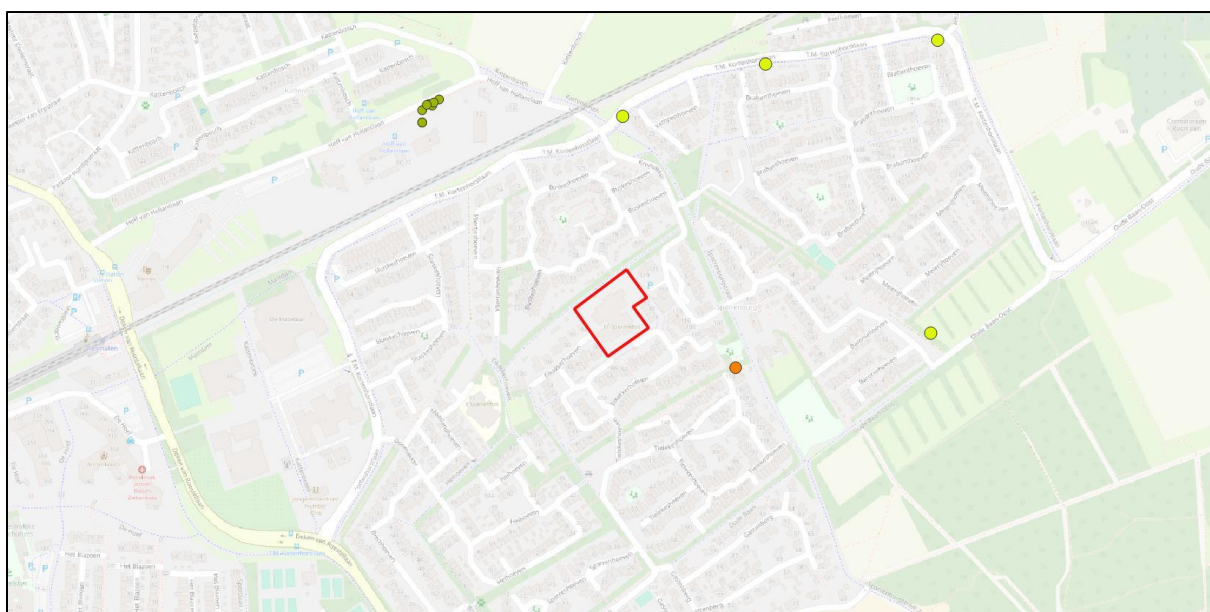
De teunisbloempijlstaart is gebonden aan de teunisbloem. Deze plant is tijdens het veldbezoek niet in het plangebied waargenomen en hier ook niet te verwachten. Ook op deze vlinder is daarom geen negatief effect van de ingreep te verwachten.

Rode Lijst soorten vlinders die zijn waargenomen in de omgeving van het plangebied zijn oranje zandoogje en kleine parelmoervlinder. Het oranje zandoogje is een soort van ruige, kruidenrijke vegetaties. Dit type leefgebied is niet aanwezig in het plangebied. Kleine parelmoervlinder is een soort van open pioniervegetaties en schrale droge warme graslanden met kale grond. Ook dat type leefgebied is niet aanwezig in het plangebied. Aanwezigheid van beide soorten is daarmee redelijkerwijs uit te sluiten, evenals een negatief effect op deze soorten als gevolg van de ingreep.

5.2.6 Overige Rode Lijst soorten

In de uit de NDFF geselecteerde gegevens over Rode Lijst soorten zijn, naast de hiervoor besproken soorten, ook waarnemingen van groot takmos, gele kornoelje en wijngaardslag aanwezig.

Groot takmos is een korstmos die groeit op zon beschienen delen van de stam van laan- en parkbomen, vooral op iep, zomereik, populier, es, esdoorn en linde. De locatie waar de soort is waargenomen staat weergegeven in Figuur 7. In het plangebied staan bomen dicht bij elkaar en zijn er weinig tot geen delen op de stam die geschikt zijn als groeiplaats voor groot takmos. Een negatief effect van de ingreep is zodoende niet te verwachten.

Figuur 7. Waarnemingen groot takmos (donkergroene stippen), gele kornoelje (lichtgroene stippen) en wijngaardslag (oranje stip). Bron: NDFF © BIJ12.

Gele kornoelje is een soort die veel in plantsoenen wordt aangeplant. De in Figuur 7 weergegeven waarnemingen betreffen ongetwijfeld niet wilde exemplaren. De specifieke zorgplicht is hiervoor niet van toepassing.

Wijngaardslag is oorspronkelijk inheems in Limburg, niet in het plangebied en de omgeving ervan. De soort is, vaak al lang geleden, hier ingevoerd. De specifieke zorgplicht is hier ook voor deze soort niet van toepassing.

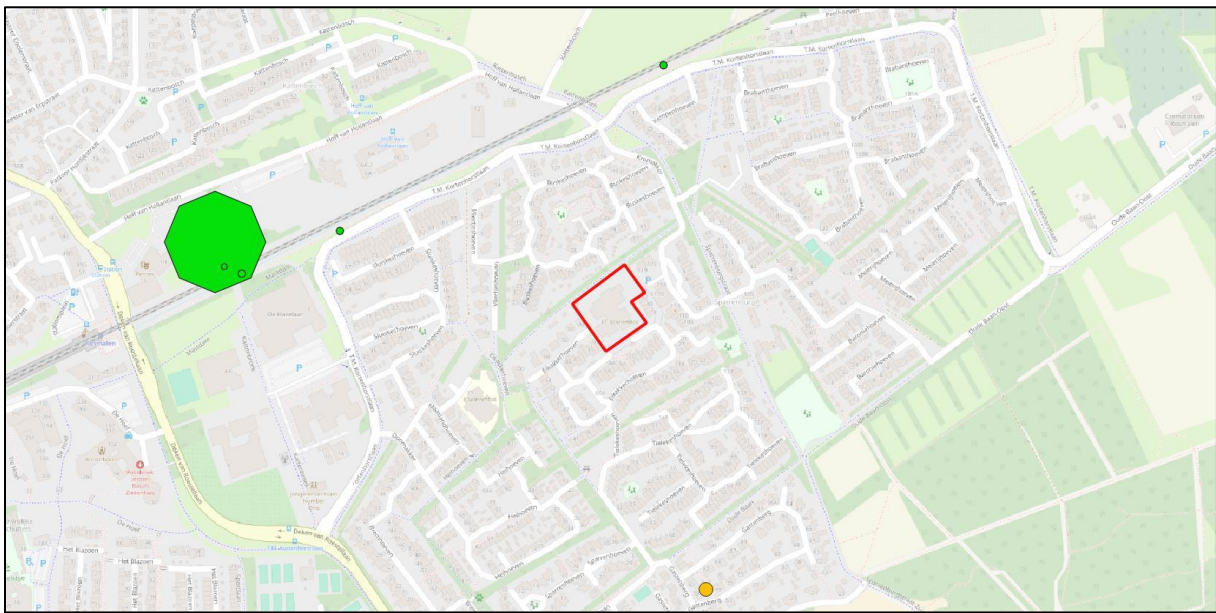
Ten aanzien van de drie hiervoor besproken soorten vormt de ingreep geen overtreding van de Omgevingswet.

5.2.7 Overige te verwachten soorten

Het plangebied is voor een groot deel bestraat. De aanwezige begroeiing betreft geheel door mensen bepaalde of beheerde planten. Andere dan de hiervoor genoemde beschermde soorten of soorten van Rode Lijsten zijn daarom niet in het plangebied te verwachten.

5.3 Invasieve exoten

In de uit de NDFF geselecteerde gegevens zijn waarnemingen aanwezig van grote berenklaauw en Aziatische hoornaar. Zie Figuur 8.

Figuur 8. Waarnemingen grote berenklaauw (kleine en grote groene stippen) en Aziatische hoornaar (oranje stip). Bron: NDFF © BIJ12.

De hierboven weergegeven waarnemingen duiden niet op het voorkomen van invasieve exoten in het plangebied. Ook werden tijdens het veldbezoek geen invasieve exoten waargenomen.

Er zijn geen redenen om aan te nemen dat de ingreep leidt tot de onopzettelijke introductie of de verspreiding van invasieve soorten. Ten aanzien van invasieve exoten vormt de ingreep geen overtreding van de Omgevingswet.

6 Conclusies en aanbevelingen

Ten aanzien van beschermde gebieden vormt de ingreep mogelijk een overtreding als gevolg van een verhoging van stikstofdepositie op het gebied 'Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek'. Om te bepalen of dit het geval is moet een Voortoets Stifstof worden uitgevoerd. Afhankelijk van de uitkomst daarvan kan het nodig zijn de ingreep op aangepaste wijze uit te voeren of een Vergunning Natura 2000 activiteit aan te vragen.

Voor beschermde soorten of soorten van Rode Lijsten vormt de ingreep mogelijk een overtreding ten aanzien van de volgende soorten en functies en zijn de volgende vervolgstappen nodig:

- Algemene broedvogels: het vernielen van nesten en eieren, het doden van jongen. Deze overtreding is te voorkomen door het verwijderen van beplanting uit te voeren buiten de broedtijd, tussen begin augustus en half maart.
- Huismus: het vernielen van nesten en eieren, het doden van jongen. Nesten van deze soort zijn het jaarrond beschermd. Om te bepalen of nesten van deze soort aanwezig zijn moet, aanvullend op het reeds uitgevoerde onderzoek, nog twee onderzoekronden worden uitgevoerd.
- Vleermuizen: het hoofdgebouw wordt vrijwel zeker als verblijfplaats door vleermuizen gebruikt, met name door gewone dwergvleermuis. De ingreep leidt tot het vernielen van één en mogelijk meer verblijfplaatsen en mogelijk ook tot het doden van vleermuizen. Om te bepalen of ook andere soorten het hoofd- en bijgebouw als verblijfplaats gebruiken en voor welke functies (zomer-, paar- en/of kraamverblijfplaats) is aanvullend onderzoek nodig. Het is sterk aan te raden dit onderzoek uit te voeren conform het Vleermuisprotocol 2021. Aannemelijk is dat voor de sloop van het gebouw een Omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteit nodig is.
- Steenmarter: mogelijk wordt het hoofdgebouw als verblijfplaats door steenmarter gebruikt. De ingreep kan leiden tot het vernielen van een verblijfplaats en tot het doden van een steenmarter. Er moet nader onderzoek naar steenmarter worden uitgevoerd.
- Afhankelijk van de uitkomst daarvan het nadere onderzoek naar huismus en steenmarter kan het nodig zijn ook een Omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteit aan te vragen.

Voorts is aan te raden tijdig vervangende verblijfplaatsen te realiseren voor vleermuizen. Voor de gewinning van vleermuizen aan zulke voorzieningen geldt een gewenningsperiode. Voor een kraamverblijfplaats betreft dit een volledige kraamperiode, die loopt van half mei tot half juli. Het naleven van deze voorwaarde kan een probleem vormen ten aanzien van de planning van de voorgenomen ingreep.

Bijlage 1. Foto impressie plangebied

Figuur 9. Het plangebied betreft een gebouw van één bouwlaag, een bijgebouw en de grotendeels bestrate omgeving ervan.

Figuur 10. Bij de bouw zijn ingebouwde regenpijpen toegepast. Rondom deze buizen zijn kieren aanwezig die door vleermuizen als toegang worden gebruikt.

Figuur 11. Binnen het plangebied en in de omgeving is redelijk veel groen aanwezig.

Figuur 12. Bij het hoofdgebouw is een gat in een dakrand aanwezig. Mogelijk wordt dit als toegang door een steenmarter gebruikt.

Figuur 13. Voorts is in het plangebied nog een klein bijgebouw aanwezig.

Bijlage 2. Lijst vogels met jaarrond beschermd nest

Soort	Cat.	Nestplaats
Boomvalk	4	Boom
Buizerd	4	Boom
Gierzwaluw	2	Gebouw
Grote gele kwikstaart	3	Onder bruggen
Havik	4	Boom
Huismus	2	Gebouw
Kerkuil	3	Gebouw
Oehoe	3	Boom, rots
Ooievaar	3	Gebouw, boom
Ransuil	4	Boom
Roek	2	Boom
Slechtvalk	3	Hoog gebouw
Sperwer	4	Boom
Steenuil	1	Gebouw, boom
Wespendief	4	Boom
Zwarte wouw	4	Boom
Blauwe reiger	5	Boom
Boerenzwaluw	5	Gebouw, onder brug
Bonte vliegenvanger	5	Boomholte, nestkast
Boomklever	5	Boomholte, nestkast
Boomkruiper	5	Boomholte, nestkast
Bosuil	5	Boomholte, nestkast
Brilduiker	5	Boomholte
Draaihals	5	Boomholte, nestkast
Eidereend	5	Bodem
Ekster	5	Boom
Glanskop	5	Boomholte
Grauwe vliegenvanger	5	Boomholte, nestkast
Groene specht	5	Boomholte, nestkast
Gekraagde roodstaart	5	Boomholte, nestkast
Grote bonte specht	5	Boomholte, nestkast
Hop	5	Boomholte, steenhoop
Huiszwaluw	5	Gebouw
Ijsvogel	5	Steile oever
Kleine bonte specht	5	Boomholte
Kleine vliegenvanger	5	Boomholte
Koolmees	5	Nestkast, boomholte
Kortsnavelboomkruiper	5	Boomholte, nestkast
Oeverzwaluw	5	Steile oever
Pimpelmees	5	Nestkast, boomholte
Raaf	5	Boom
Ruigpootuil	5	Boomholte
Spreeuw	5	Nestkast, boomholte, gebouw
Tapuit	5	Konijnenhol
Torenvalk	5	Nestkast, oud kraaiennest
Zeearend	5	Boom
Zwarte kraai	5	Boom
Zwarte mees	5	Boomholte
Zwarte roodstaart	5	Gebouw
Zwarte specht	5	Boomholte

Cat. 1 Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).

Cat. 2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).

Cat. 3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).

Cat. 4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Cat. 5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze soorten vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd.

Bijlage 2. Vrijgestelde soorten Provincie Noord-Brabant

Interim omgevingsverordening Noord-Brabant ² Regels geconsolideerd 21-03-2023.

Paragraaf 2.6.1, Soortenbescherming, artikel 2.52 vrijstelling soorten

In verband met handelingen als bedoeld in artikel 3.10, tweede lid, onder a, e, f en g, Wet natuurbescherming, is het in afwijking van artikel 3.10, eerste lid, Wet natuurbescherming, toegestaan om:

- a. de soorten uit onderstaande tabel te vangen;
- b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de soorten uit onderstaande tabel opzettelijk te beschadigen of te vernielen.

Zoogdieren:

Aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos, wild zwijn, woelrat.

Amfibieën:

Bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, middelste groene kikker, meerkikker.

² <https://noord-brabant.tercera-ro.nl/MapView/Default.aspx?id=NLIMRO9930InterimOvrgc-0323>

Bijlage 4. Unielijst invasieve exoten

Terrestrische planten

Afghaanse duizendknoop, Amerikaans bezemgras, ballonrank, boomwurger, Chinese struikklover, fraai lampenpoetsersgras, gewone gunnera, gestekelde duizendknoop, hakea, hemelboom, hoog pampagras, Japanse klimvaren, Japans steltgras, kudzu, mesquite, oosterse hop, Perzische berenklaauw, reuzenbalsemien, reuzenberenklaauw, roze rimpelgras, schijnambrosia, sosnowsky's berenklaauw, struikaster, talgboom, wilgacacia, zijdeplant.

Water- en oeverplanten

Alligatorkruid, grote vlotvaren, grote waternavel, kleine waterteunisbloem, moeraslantaarn, ongelijkbladig vederkruid, parelvederkruid, smalle theeplant, smalle waterpest, verspreidbladige waterpest, watersla, waterhyacint, waterteunisbloem, waterwaaier.

Zoogdieren

Amerikaanse voseekhoorn, axishert, beverrat, grijze eekhoorn, Indische mangoeste, muntjak, muskusrat, Pallas' eekhoorn, rode neusbeer, Siberische grondeekhoorn, Thaise eekhoorn, wasbeer, wasbeerhond.

Vogels

Heilige ibis, huiskraai, Nijlgans, roodbuikbuulbuul, rosse stekelstaart, treurmaina.

Reptielen en amfibieën

Afrikaanse klauwkikker, Amerikaanse stierkikker, gewone koningsslang, lettersierschildpad.

Ongewervelden op land

Aziatische hoornaar, dwergvuurmier, Nieuw-Zeelandse landplatworm, rode vuurmier, *Solenopsis richteri*, tropische vuurmier.

Ongewervelden in water

Californische rivierkreeft, Chinese wolhandkrab, geknobbelde Amerikaanse rivierkreeft, gevlekte Amerikaanse rivierkreeft, *Limnoperna fortunei*, marmerkreeft, rode Amerikaanse rivierkreeft, roestbruine Amerikaanse rivierkreeft.

Vissen

Amerikaanse zeebaars, amoergrondel, blauwband, *Channa argus*, *Fundulus heteroclitus*, *Gambusia affinis*, *Gambusia holbrooki*, gestreepte koraalmeerval, zonnebaars, zwarte dwergmeerval.